

Datum van inontvangstneming : 18/09/2018

Zaak C-453/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

11 juli 2018

Verwijzende rechter:

Juzgado de Primera Instancia n.º 11 de Vigo

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 juni 2018

Verzoekende partij:

■■■■ AS

Verwerende partij:

■■■■ V. C.

XDO. PRIMEIRA INSTANCIA N. 11 DE VIGO (rechtbank in eerste aanleg nr. 11 Vigo, Spanje)

[OMISSIS]

BESCHIKKING

[OMISSIS] Te Vigo, achtentwintig juni tweeduizend achttien

FEITEN

- 1 ■■■■ AS heeft op 21 maart 2018 een verzoek om een Europees betalingsbevel ten bedrage van 755,27 EUR, voortvloeiend uit een lening, ingediend tegen ■■■■ V. C. [OMISSIS] [Toelichting bij het verzoek om anonimiteit op grond van artikel 95, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie]
- 2 Aangezien het gaat om een verbintenis tussen een ondernemer en een consument, is [OMISSIS] ■■■■ voordat het verzoek ontvankelijk werd verklaard, gevraagd om [Or. 2] de nodige bewijsstukken tot staving van de schuldvordering over te leggen.

- 3 [REDACTED] beriep zich in haar antwoord op de drieëntwintigste slotbepaling van de Ley de Enjuiciamiento Civil (wetboek van burgerlijke rechtsvordering), waarin is bepaald dat er geen bewijsstukken hoeven te worden overgelegd en dat indien dergelijke stukken worden overgelegd, zij buiten beschouwing worden gelaten, en op de artikelen 8 en 12 van verordening nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure, waarin evenmin wordt verwezen naar de noodzaak bewijsstukken over te leggen.
- 4 In het licht van dat antwoord werd [OMISSIS] aan het openbaar ministerie en aan de partijen gevraagd zich uit te laten over de vraag of het dienstig was een prejudiciële vraag voor te leggen over de genoemde bepalingen. Het openbaar ministerie liet weten dat het geen advies moest uitbrengen aangezien het geen partij is in het geding. De schuldeiser gaf in zijn schriftelijke opmerkingen aan van mening te zijn dat er geen reden is om een prejudiciële vraag voor te leggen omdat de bepalingen van verordening nr. 1896/2006 van toepassing zijn, aangezien er een bijzondere regeling geldt voor de betalingsbevelprocedure. De schuldeiser heeft geen documenten verstrekt.

RECHTSGRONDEN

Unierecht

- 5 In [OMISSIS] overweging 13 van verordening nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure (hierna: „verordening nr. [Or. 3] 1896/2006”) is het volgende uiteengezet:
- „Een eiser die een verzoek om een Europees betalingsbevel indient, is gehouden de gegevens te verstrekken die voldoende duidelijk maken wat de vordering inhoudt en op welke gronden deze berust, zodat de verweerder goed geïnformeerd kan beslissen of hij de vordering al dan niet wil betwisten.”
- 6 [OMISSIS] Overweging 14 van verordening nr. 1896/2006 luidt als volgt:
- „In dat verband is de eiser er tevens toe gehouden een beschrijving van het bewijs ter staving van de betrokken schuldvordering bij te voegen. Het standaardformulier zal een zo volledig mogelijke lijst bevatten van de soorten bewijsstukken die gewoonlijk ter staving van geldvorderingen worden overgelegd.”
- 7 In artikel 8 van de genoemde verordening nr. 1896/2006 is het volgende bepaald:
- „Het gerecht waarbij een verzoek om een Europees betalingsbevel is ingediend, onderzoekt zo spoedig mogelijk op basis van het aanvraagformulier of de in de artikelen 2, 3, 4, 6 en 7 gestelde eisen vervuld zijn en of de vordering gegrond lijkt. [...]”

■

8 In artikel 7, lid 2, onder e), van verordening nr. 1896/2006 is aangegeven dat het verzoek om een Europees betalingsbevel het volgende vermeldt:

„e) een beschrijving van het bewijs tot staving van de schuldvordering”.

9 Artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen [**Or. 4**] in consumentenovereenkomsten luidt:

„Een beding in een overeenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, wordt als oneerlijk beschouwd indien het, in strijd met de goede trouw, het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoort.”

10 Artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG bepaalt:

„De lidstaten bepalen dat oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument onder de in het nationale recht geldende voorwaarden de consument niet binden en dat de overeenkomst voor de partijen bindend blijft indien de overeenkomst zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan.”

11 Tot slot bepaalt artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG:

„De lidstaten zien erop toe dat er in het belang van de consumenten alsmede van de concurrerende verkopers, doeltreffende en geschikte middelen bestaan om een eind te maken aan het gebruik van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen consumenten en verkopers.”

Nationaal recht

12 Punt 2 van de drieëntwintigste slotbepaling van Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (wetboek van burgerlijke rechtsvordering; hierna: „LEC”) van 7 januari 2000 inzake maatregelen om de toepassing van verordening nr. [**Or. 5**] 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure in Spanje te bevorderen luidt:

„Het verzoek om een Europees betalingsbevel wordt ingediend door middel van standaardformulier A van bijlage I bij verordening nr. 1896/2006, zonder dat er stukken hoeven te worden overgelegd, die in voorkomend geval buiten toepassing worden gelaten.”

13 In diezelfde drieëntwintigste slotbepaling van de LEC bepaalt punt 11:

„Op de afgifte van een Europees betalingsbevel betrekking hebbende procedurekwesties waarin niet is voorzien in verordening nr. 1896/2006 worden geregeld door de in deze wet opgenomen bepalingen inzake de betalingsbevelprocedure.”

14 Tot slot luidt artikel 815, lid 4, van de LEC als volgt:

„Indien de schuldvordering berust op een overeenkomst tussen een ondernemer of verkoper en een consument of gebruiker, stelt de griffier, voordat hij het bevel betekent, de rechter in kennis opdat die het mogelijk oneerlijke karakter kan beoordelen van de bedingen waarop het verzoekschrift berust of op grond waarvan het verschuldigde bedrag is vastgesteld. De rechter onderzoekt ambtshalve of een of meerdere van de bedingen waarop het verzoekschrift berust of op grond waarvan het verschuldigde bedrag is vastgesteld als oneerlijk kunnen worden aangemerkt. Wanneer hij van oordeel is dat een bepaald beding als oneerlijk kan worden aangemerkt, geeft hij de partijen vijf dagen de gelegenheid om te worden gehoord. Nadat hij de partijen heeft gehoord, beslecht hij de kwestie binnen vijf dagen bij beschikking. Voor deze stap in de procedure is het optreden van een advocaat en procesvertegenwoordiger niet verplicht. [Or. 6]

Indien de rechter oordeelt dat een beding van de overeenkomst oneerlijk is, worden de gevolgen van die oneerlijkheid bepaald in de te geven beschikking, waarbij ofwel wordt vastgesteld dat de vordering ongegrond is, ofwel wordt gelast dat de oneerlijke bedingen buiten toepassing worden gelaten en de procedure wordt voortgezet.

Indien de rechter niet van oordeel is dat er sprake is van oneerlijke bedingen, verklaart hij dat, waarna de griffier de schuldeiser sommeert als beschreven in lid 1.

Tegen de beschikking die wordt gegeven, staat in alle gevallen direct hoger beroep open”.

Motivering van de punten in geschil

- 15 De Europese betalingsbevelprocedure werd, zoals in de toelichting bij verordening nr. 1896/2006 is vermeld, ingevoerd met als doel de beslechting van een geschil in grensoverschrijdende zaken met betrekking tot niet-betwiste geldvorderingen te vereenvoudigen, te versnellen en goedkoper te maken, en het vrije verkeer van Europese betalingsbevelen tussen de lidstaten te bewerkstelligen door minimumnormen te stellen waarvan de naleving tot gevolg heeft dat in de lidstaat van tenuitvoerlegging voorafgaand aan de erkenning en de tenuitvoerlegging geen intermediaire procedure hoeft te worden ingeleid.
- 16 Dat doel komt tot uitdrukking in het feit dat het verzoek om een Europees betalingsbevel middels één formulier kan worden ingediend, waarop een reeks gegevens moeten worden vermeld ter identificatie van de partijen, evenals het bedrag van de schuldvordering, de grondslag van de rechtsovereenkomst en een [Or. 7] een beschrijving van het bewijs tot staving van de schuldvordering.
- 17 Het gerecht waarbij een verzoek om een Europees betalingsbevel is ingediend, onderzoekt op basis van het aanvraagformulier alleen of de in de verordening gestelde eisen vervuld zijn en of de vordering kennelijk gegrond is. Als dat het geval is, vaardigt het gerecht zo spoedig mogelijk een Europees betalingsbevel uit.

-
- 18 De voornoemde regeling doet geen twijfels rijzen in het geval van financiële vorderingen tussen bedrijven, maar werpt wel problemen op wanneer de schulden waarvan het bedrag wordt teruggevorderd berusten op een verbintenis tussen ondernemers/verkopers en consumenten.
 - 19 In dat geval wordt de vordering, overeenkomstig punt 6 van het formulier A dat als verzoek om een Europees betalingsbevel wordt gebruikt, opgesteld op grond van schulden die zijn ontstaan door het niet terugbetalen van een lening (code 15) bedoeld voor een consumentenkrediet (code 46).
 - 20 Het verzoek gaat niet vergezeld van de nodige stukken om het mogelijk oneerlijke karakter te beoordelen van de bedingen waarop het verzoekschrift berust of op grond waarvan het verschuldigde bedrag is vastgesteld, zoals is bepaald in artikel 815, lid 4, van de LEC, aangezien de schuldvordering berust op een verbintenis tussen een ondernemer of verkoper en een consument of gebruiker. Aangezien dit moet worden onderzocht voordat het verzoek om een betalingsbevel ontvankelijk kan worden verklaard, is de schuldeiser gevraagd **[Or. 8]** de rechter stukken te doen toekomen met betrekking tot het in punt 10 van het overgelegde formulier A genoemde beschikbare bewijs om de vordering te staven (namelijk de leningsovereenkomst en de afwikkeling van de overeenkomst), hetgeen de schuldeiser niet heeft gedaan omdat hij van mening was dat de overlegging van deze stukken niet kan worden verlangd.
 - 21 Het ambtshalve onderzoek waarin de Spaanse wetgever heeft voorzien in het voornoemde artikel 815, lid 4, van de LEC, is slechts de omzetting in het nationale recht van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waarin op algemene wijze is geoordeeld dat zich niet verdraagt met richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten de omstandigheid dat de nationale rechter niet ambtshalve kan onderzoeken of contractuele bedingen waaruit de in de desbetreffende procedure aangemelde vorderingen voortvloeien, oneerlijk zijn, als een dergelijke beoordeling volgens de nationale procesregels in het kader van soortgelijke nationale vorderingen kan worden verricht.
 - 22 Verordening nr. 1896/2006 is in het Spaanse recht omgezet middels de nieuwe formulering van de drieëntwintigste slotbepaling van de LEC, zoals gewijzigd bij artikel 1, lid 7, van Ley 4/2011 de modificación de la [OMISSIS] [LEC] (wet 4/2011 tot wijziging van de [OMISSIS] [LEC]) van 24 maart 2011, om de toepassing van Europese betalingsbevelprocedures en procedures voor geringe vorderingen in Spanje te bevorderen.
 - 23 Het reeds genoemde punt 4 van artikel 815 van de LEC werd later gewijzigd bij het enige artikel [OMISSIS] van Ley **[Or. 9]** 42/2015 de reforma de la [OMISSIS] [LEC] (wet 42/2015 tot hervorming van de [LEC]) van 5 oktober 2015, waarbij de formulering van de drieëntwintigste slotbepaling van de LEC echter niet werd gewijzigd. Die wijziging werd doorgevoerd om te voldoen aan het arrest van het Hof van 14 juni 2012 (zaak C-618/10, Banco Español de Crédito), waarin het Hof,

na de regelgeving inzake de betalingsbevelprocedure in Spanje te hebben onderzocht in het licht van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, heeft verklaard dat de Spaanse regeling niet strookt met het Unierecht inzake consumentenbescherming, aangezien „een rechter die om een betalingsbevel is verzocht, zelfs indien hij daartoe over de nodige gegevens ten aanzien van het recht en van de feiten beschikt, niet ambtshalve, wanneer de consument geen verzet heeft aangetekend, in limine litis of op enig ander ogenblik in de procedure kan nagaan of een beding over moratoire interesten in een overeenkomst tussen een handelaar en een consument oneerlijk is”.

- 24 In dezelfde zin is in het arrest van het Hof van 21 april 2016 (zaak C-377/14) het volgende verklaard: „Artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten moet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale procesregeling als in het hoofdgeding, die in een insolventieprocedure de rechter bij wie die procedure aanhangig is, niet toestaat ambtshalve te onderzoeken of contractuele bedingen **[Or. 10]** waaruit in die procedure aangemelde vorderingen voortvloeien, oneerlijk zijn, ook al beschikt die rechter over de daartoe noodzakelijke gegevens, feitelijk en rechtens, en die voorts die rechter alleen toestaat niet door een zekerheid gedekte vorderingen te onderzoeken, en alleen wegens een beperkt aantal grieven inzake de verjaring of het tenietgaan van die vorderingen.”
- 25 Aangezien de schuldeiser in dit geval niet de nodige stukken heeft overgelegd en evenmin informatie heeft verstrekt over de leningsovereenkomst die de partijen hebben gesloten, is niet bekend of de bepalingen van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten moeten worden toegepast. In het reeds genoemde arrest van het Hof van 21 april 2016 (zaak C-377/14) is het volgende overwogen: „Artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad moet aldus worden uitgelegd dat het een nationale rechter bij wie een geding aanhangig is over vorderingen die voortvloeien uit een kredietovereenkomst in de zin van die richtlijn, verplicht om ambtshalve te onderzoeken of de in die bepaling bedoelde informatieplicht is nagekomen en de consequenties te trekken die naar nationaal recht uit niet-nakoming van die plicht voortvloeien, mits de sancties voldoen aan de eisen van artikel 23 van die richtlijn.” **[Or. 11]**
- 26 Om – in de zaak die bij de verwijzende rechter in behandeling is – te kunnen onderzoeken onder welke voorwaarden de lening aan de particulier werd verstrekt, moeten de bedingen van de overeenkomst worden onderzocht. In het genoemde arrest van het Hof van 21 april 2016 (zaak C-377/14), is in het dictum tevens verklaard dat „[r]ichtlijn 93/13 [...] aldus [moet] worden uitgelegd dat bij de beoordeling of de schadevergoeding die wordt opgelegd aan de consument die zijn verbintenissen niet nakomt, onevenredig hoog is in de zin van punt 1,

■

onder e), van de bijlage bij die richtlijn, moet worden nagegaan wat de cumulatieve werking is van alle desbetreffende bedingen van de betrokken overeenkomst, ongeacht of de schuldeiser daadwerkelijk de volledige nakoming van al die bedingen nastreeft, en dat het in voorkomend geval aan de nationale rechter staat om krachtens artikel 6, lid 1, van die richtlijn alle consequenties te trekken die voortvloeien uit de vaststelling dat bepaalde bedingen oneerlijk zijn, en alle bedingen waarvan is erkend dat zij oneerlijk zijn, buiten toepassing te laten opdat de consument door die bedingen niet is gebonden”.

- 27 De Europese betalingsbevelprocedure levert geen problemen op met betrekking tot verzoeken en de tenuitvoerlegging daarvan bij vorderingen tussen bedrijven, maar wanneer het om contractuele verbintenissen gaat, meer in het bijzonder om consumentenkredieten/-leningen tussen een verkoper (een bank of andere kredietinstelling) en een consument, is het, aangezien er geen voorafgaand onderzoek plaatsvindt door een rechter van het land van vestiging van de schuldeiser – als die rechterlijke toetsing had plaatsgevonden, had zij de [Or. 12] consument immers alle waarborgen van de rechtszekerheid geboden –, echter wel nodig de rechten van de eventuele schuldenaar te garanderen, die bovendien niet naar behoren bezwaar kan aantekenen tegen de vordering als hij niet weet of het gevorderde bedrag daadwerkelijk overeenkomt met het bedrag dat voortvloeit uit de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst die hij als leningnemer heeft gesloten, en of die bepalingen oneerlijk zijn, zoals is beschreven in overweging 13 van verordening nr. 1896/2006.
- 28 De ervaring van de rechters leert dat vorderingen die via de betalingsbevelprocedure worden ingesteld (ongeacht of dat via de nationale betalingsbevelprocedure of middels het verzoek om een Europees betalingsbevel gebeurt) in veel gevallen berusten op leningen die aanvankelijk waren verstrekt door banken die hun kredietportefeuille nadien aan andere vennootschappen hebben overgedragen, die vervolgens de vordering instellen. Het feit dat die nieuwe schuldeisers hun zetel of hoofdkantoor in het ene dan wel het andere land van de Europese Unie hebben, mag in geen geval afbreuk doen aan de rechten en waarborgen van de kredietnemer-consument. In die zin stelt overweging 8 van verordening nr. 1896/2006 als algemeen beginsel dat er behoefte is aan „communautaire wetgeving die schuldeisers en schuldenaren in de gehele Europese Unie gelijke concurrentievoorwaarden waarborgt”.

DICTUM

In het licht van het bovenstaande verzoekt de Juzgado de Primera Instancia n.º 11 de Vigo overeenkomstig artikel 267 VWEU [Or. 13] het Hof om een prejudiciële beslissing over de volgende [OMISSIS] vragen:

„**EERSTE VRAAG:** Moet artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en de rechtspraak tot uitlegging van die richtlijn aldus worden uitgelegd dat dit artikel van de richtlijn zich verzet tegen een nationale bepaling, zoals [punt 2 van]

de drieëntwintigste slotbepaling van Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) van 7 januari 2000, waarin is bepaald dat in het kader van een verzoek om een Europees betalingsbevel geen stukken hoeven te worden overgelegd en dat die stukken in geval van overlegging buiten beschouwing worden gelaten?

TWEEDE VRAAG: Moet artikel 7, lid 2, onder e), van verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure aldus worden uitgelegd dat het niet eraan in de weg staat dat van een schuldeiser kan worden verlangd dat hij de stukken overlegt waarop hij zijn uit een consumentenkredietovereenkomst tussen een verkoper en een consument voortvloeiende vordering baseert, indien de rechter het noodzakelijk acht die stukken te onderzoeken om na te gaan of de tussen de partijen gesloten overeenkomst oneerlijke bedingen bevat en zo te voldoen aan richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en de rechtspraak tot uitlegging van die richtlijn?”

[OMISSIS] [verwijzing naar het Hof] [OMISSIS] [schorsing van de behandeling van het hoofdgeding] [OMISSIS] [beslissing niet vatbaar voor hoger beroep]

[OMISSIS] [ondertekeningen] **[Or. 15]**